א [מיי׳ פ״א מהלכות עבודת לבגדהוזמיי פ״י מהלכות כלי המקדש הלכה

מוסף רש"י

מעלין בקדש ולא מורידין. מקרא ילפינן לה במנחות בפרק שתי הלחם (שבת כא:). וגוטל חלק. בחלוקת אכילת קדשים (לעיל יד.) אף על פי שאינו מקריב יו) מף פני פמש הקרב (הוריות יב:). בראש. מנה יפה שינחר לו (לעיל יד.). ומקריב חלק בראש. ראש הוא להקטיר ולהקריב כל חלק שיכחר (שם).

רבינו חננאל ואת איתא משוח מלחמה

משמש בח' בגדים. ושני רב נחמן בר יצחק הכי קאמר מי שעיקר משיחתו יונה. לאהל מועד יצא זה שעיקר משיחתו למלחמה. ואותבינו תוב והתניא משוח מלחמו אינו משמש לא בשמנה א מי משפט א בשמה ולא בארבעה, כי תניא ההיא דחייש משום איבה דכהן גדול, לפיכך תני אינו משמש בח'. והא האי תנא דלא חייש לאיבה דקתני וכולן אלו י"ו דברים שבין כהן גדול המשוח בשמן המשחה לכהן הדיוט. והן פר הבא על כל המצות ופר יום הכפורים. ועשירית לא פורע ולא פורם אבל (פורע) [פורם] מלמטה והדיוט מלמעלה. ואין מטמא לקרוביו. ומצווה על הבתולה. ומוזהר באלמנה, ומחזיר הרוצח. ומקריב אונז ואינו אוכל, ומקריב חלק בראש, ונוטל חלק בראש, ומשמש בח׳, ופטור על עבודות יום הכפורים אינה רשירה אלא רו. וכולז נוהנות שיני שלא היה להן שמן . . המשחה והיה בהן כהן גדול מתמנה בריבוי בגדים (הוא) והיה נקרא מרובה בגדים. אבל פר הבא על כל אם הכהן המשיח, לא היה נוהג (בהן) בו. וכולן נוהגין בו במשוח שעבר, כגון שאירע בו פסול ונתמנה אחר תחתיו, ואחר כך חזר הראשון לעבודתו. כל אילו נוהגין בכהן משיח שעבר, חוץ מפר יום הכפורים אין נוהגות במשוח מלחמה חוץ מה' דררים האמורים בפרשה, לא פורע ולא פורם מלמעלה אלא מלמטה ואין מטמא לקרובין כו׳. הנה האי תנא לא חייש לאיבה, דתני וכולן נוהגין במשוח שעבר, כוץ מווגן במשוח תני אין נוהגין במשוח מלחמה. ודחינן כי לא הוי ליה איבה במשוח שעבר, . אבל משוח מלחמה דזוטר בח' כלים ישמור לו איבה. כי אתא רבין אמר נשאל בגדים שכהן גדול משמש

סלמוד לומר אשר יבא אל אהל מועד מי שראוי לבא אל אהל מועד. (h) לכפר בקודש ביום הכפורים עליו אני אומר לך תחתיו מבניו שבנו יהיה חחתיו יצא זה שאינו ראוי וכו׳ דלאו כהן גדול הוא: ואם איפא. דבח׳ בגדים הוא משמש כל השנה האי נמי מיחוא חזי דכתיב ביוה"כ 0 וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר ימלא את ידו וכל מילוי ידים על ידי הבגדים הוא כדכתיב ובגדי הקדש אשר לאהרן (שמנות כט): משום איבה. אבל מדאורייתה חזי: דלים ליה איבה. דלא חייש לאיבה: ולא המשמש. כלומר והאמר דלא משמש משוח מלחמה בשמונה: פר כהן משיה לא

ובולן נוהגות במשוח שעבר. תימה דתנן בפרק אלו הן הגולין (מכות דף יא:) ומייתי ליה בסנהדרין ר"פ כהן גדול (דף יח:) ההורג כ"ג או כ"ג שהרג אינו יוצא משם לעולם שואמאי לא הדר במיתת משוח שעבר אף לרבון או משוח מלחמה לר' יהודה שגם הם מחזירים הרולח ושמא י"ל דכ"ג עיקר וכיון דהוה כ"ג בשעה שהרג לא הדר במיתת הני או במיתת כהן גדול אחר שיעמידו תחתיו והא דקתני דמחזירין הרולח היינו כגון דלא הוה כהן גדול בשעה שהרג א"נ הא דקתני אינו יולא משם לעולם כגון דלא הוו משוח שעבר ומשוח מלחמה:

הדרן עלך בא לו

תלמוד לומר ישבעת ימים ילבשם הכהז תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד מי שראוי לבא אל אהל מועד ואם איתא מיחזא חזי אמר רב נחמן בר יצחק הכי קאמר כל שעיקר משיחתו לאהל מועד יצא זה שעיקר משיחתו למלחמה מיתיבי משוח מלחמה אינו משמש לא בארבעה ככהן הדיום לא בשמונה ככהן גדול אמר ליה' אביי אלא זר משוית ליה אלא ככהן גדול משום איבה ככהן הדיום ים משום מעלין בקדש ולא מורידין אמר ליה רב אדא בר אבא לרבא והאי תנא דלית ליה איבה ולא קא משמש דתניא סדברים שבין כהן גדול לכהן הדיום פר או כהן משיח ופר הבא על כל המצות ופר יום הכפורים ועשירית האיפה לא פורע ולא פורם אבל פורם הוא מלמטה וההדיום מלמעלה ואין מטמא לקרוביו

ומצווה על הבתולה ומוזהר על האלמנה ומחזיר את הרוצח ומקריב אוגן ואינו אוכל ואינו חולק ונוטל חלק בראש ומקריב חלק בראש ומשמש בשמנה כלים ופמור על מומאת מקדש וקדשיו מאוכל עבודות יום הכפורים אינן כשירות אלא בו וכולן נוהגות במרובה בגדים חוץ מפר הבא על כל המצות וכולן נוהגות במשוח שעבר חוץ מפר יום הכפורים ועשירית האיפה וכולן אין נוהגות במשוח מלחמה חוץ מחמשה דברים האמורין בפרשה לא פורע ולא פורם ולא מטמא לקרוביו ומצווה על הבתולה ומוזהר על האלמנה ומחזיר את הרוצח כדברי רבי יהודה וחכמים אומרים אינו מחזיר כי לית ליה איבה בדכוותיה בדזומר מיניה אית ליה יתיב רבי אבהו וקאמר לה להא שמעתא משמיה דרבי יוחנן אהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפייהו איכא דאמרי רבי חייא בר אבא אמרה ואהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפייהו מתקיף לה רב פפא בשלמא רבי אבהו משום יקרא דבי קיםר אלא לרבי חייא בר אבא נימרו ליה מימר לא אמר רבי יוחנן הכי כי אתא רבין אמר נשאל איתמר תניא נמי הכי בגדים שכ"ג משמש בהן משוח מלחמה נשאל בהן תנו רבנן יכיצד שואלין השואל פניו כלפי נשאל והנשאל פניו כלפי שכינה השואל אומר בארדוף אחרי הגרור הזה והנשאל אומר סכה אמר ה' עלה והצלח ירבי יהודה אומר אין צריך לומר כה אמר ה' אלא עלה והצלח יאין שואלין בקול שנאמר ושאל לו יולא מהרהר בלבו שנאמר ©ושאל לו לפני ה' אלא כדרך שאמרה חנה בתפלתה ∘שנאמר יוחנה היא מדברת על לבה יאיז שואלין שני דברים כאחד ואם שאל אין מחזירין אָלא אחד יואין מחזירין לו אלא ראשון שנאמר זהיסגירוני בעלי קעילה בידו הירד שאול וגו' ויאמר ה' ירד והא אמרת אין מחזירין אלא ראשון דוד שאל

מקריב אונן ואף על גב דכתיב בההיא פרשתא דהכי תניא בהוריות יכול יקריב אונן חלף על גב דכתיב בההיא פרשתא דהכי תניא בהוריות יכול יקריב אונן חלף על גב דכתיב בההיא את הרוצח כדברי רבי יהודה. דמרבי ליה במסכת מכות (דף יא.) מקראי ופליגי רבנן עליה אלמא האי תנא לית ליה איבה מדקתני כולן נוהגות במשוח שעבר דמשמש [בח'] בגדים ואפילו הכי משוח מלחמה לא דקתני כולן אין נוהגות במשוח מלחמה: כי נים ליה **איבה בדרווחיה.** משוח שעבר גדול היה כמוחו אבל משוח מלחמה דווטר מיניה חושש לאיבחו: **להא שמעהא.** דכי אתא רב דימי: אהדרינהו לאפייהו. כלומר לא אמרה ר' יוחנן: רבי אבהו. חשוב היה בבית המלך כדאמרינן במסכת חגיגה (דף יד.) נשוא פנים כגון ר' אבהו בי קיסר ובסנהדרין (דף יד.) נמי אמרינן דנפקי אמהתא דבי קיסר לאפיה ומשרו ליה: נימרו ליה מימר. בהדיא לא אמרה רבי יוחנן: כי אמא רבין אמר. לאו משמש בהן איתמר אלא נשאל בהן איתמר בגדים שכהן גדול משמש בהן משוח מלחמה נשאל כשיולא למלחמה ונשאל באורים וחומים שהמלך נשאל לו בהן: השואל. מלך או אב בית דין: פניו כלפי נשאל. כלפי כהן: כלפי שכינה. כלפי אורים וחומים ושם המפורש שבחוך החושן: ושאל לו. משמע לו לבדו שאין שומע אל האל. הלו האל אינו מהרהר בלבו. אלא יוציא בשפחיו מה הוא שואל שנאמר ושאל לו במשפט האורים וסמיך ליה על פיו יצאו קרי ביה הכי ושאל לו השואל על פיו שמוליא דברים בפיו: שני דברים כאחד. אלא לאחר שהשיבו לו על הראשון שואל לו על השני:

בהן משוח מלחמה נשאל . בהן. כיצד שואלין, השואל פניו כלפי הנשאל [ו]הנשאל כלפי השכינה. השואל אומר הארדוף אחרי והנשאל אומר לו כה אמר ה' עלה והצלח. ואין שואל בקול אלא כדרך שכתוב בחנה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע. ואין שואלין על ב' דברים כאחד. ואם שאל אין מחזירין לו אלא הראשון בלבד, שנאמר ויאמר דוד ה' אלהי ישראל

63೮

גרסינן. דהיינו פר הבא על כל המצות כהן משיח שחטא בהעלם דבר ועשה דבר שחייבין על זדונו כרת מביא פר וההדיוט מביא כשבה או שעירה כשאר יחיד שבישראל: ועשירית החיפה. שבכל יום כדכתיב הכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אותה (ויקרא ו): לא פורע. ראשו

לגדל שיער מחמת אבילות: מלמטה. שיפולי בגדיו: ואינו מטמא לקרוביו. אבל הדיוט מטמא לאותן האמורין בפרשה: ומלווה על הבחולה. בטשה: ומווהר על החלמנה. בלחו: ומחזיר את הרולה. במיתתו: ומקריב אונן. דכתיב ומן המקדש לא יצא (ויקרא כא) כדפרישית בפרק קמא (דף יג:): ואינו אוכל. כלומר על פי שהוא חלוק מן ההדיוט לענין הקרבה שוה הוא לו לענין אכילה: ואינו חולק. כשהוא אונן לאכול לערב כשתעבור האנינות דאמרינן בזבחים פרק טבול יום (דף זמ.) הראוי לאכילה חולק שאינו ראוי לאכילה אינו חולק: ומקריב חלק ברחש. מפורש בפ"ק (דף יד.): ופטור על טומאת מקדש. בהוריות נפקא לן מקרא בפרק בתרא וכולה הך מתניתא מפרש לה התם: מרובה בגדים. כהנים גדולים ששימשו מיום שנגנו שמן המשחה שלא היה להם לכהונה גדולה אלא בריבוי בגדים: חוץ מפר הבא על כל המלות. דמשיח כתיב ביה ואע"ג דגבי עשירית האיפה נמי משיח כתיב איתרבי נמי מרובה בגדים מוהכהן בת"כ " אבל הכהן דכתיב גבי פר הבא על כל המצות אינטריך לגופיה כדתניא בת"כ חי משיח יכול זה מלך ת"ל הכהן: וכולן נוהגות במשוח שעבר. כגון אם אירע פסול בכהן גדול ומינו אחר תחתיו ולאחר זמן חזר ראשון לעבודתו ועבר זה ממשיחותו כולן נוהגות בו: חוד מפר יום הכפורים ועשירית החיפה. שהם חובה קבועה וחדא אמר רחמנה דתיקרב ולה שתים: החמורין

בפרשה. גבי והכהן הגדול מחחיו (ויקרא כא) דהתם איתרבי נמי משוח מלחמה כדמפרש בהוריות (דף יב:) מאשר יוצק (ויקרא כא) ואלו הן חמשה דברים לא פורע ולא פורם ואינו מטמא לקרובים ומצווה על הבחולה ומוזהר על האלמנה אבל לא

> התנאח וליכול למימר דפר הבא על כל המנאח היינו פר העלם דבר של ליבור שבא על כל המנאח, דהא (בכחובות) [בחו"כ מרבינן ד|מייתי לה אפילו כהן הדיוט, וחטן נמי במגילה [ט, ב] אין בין כהן משוח למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המנאח ולא גרסיטן פר כהן משיח ופר הבא על כל המלות. וגם במוספמא דהוריות [פ״בן גרס בנירסת רש״י, וצגמרא דפרק במרא דהוריות [יב, א] מובח דפר הבא על כל המלות ששונה שם במשנה שחלוקין בו כהן משוח ומרובה בגדים היינו פר דכהן גופיה מביא לכפרתו. הגיה מ״ר. ובוד"ן גוהגות בבשוח שעבר. ובפ״ק [יב, ב ד״ה שני] פירשתי לריב״א דפ״ (דאמר ופי׳) [אפילו] באותו יום שוה שימש הוי [הפר] משל ראשון, א״כ

אמאי נקט שעבר אפינו לא עבר נמי היו משל ראשון. חיץ מפר יוח"ב. מנא פרו והוא הדין לאינו. ופצרוה על הברולה. לאפוקי בעולה דלאו הבא מכלל עשה נעשה). ומווחר על האפרבה בלא: ומקריב. שוגן ואינו אובל ואינו חולק לאבול בקדשים לערב. כולה חדא מילמא היא איט אוכל (ואפילו חולק איט) [לפיכך איט חולק] כדי לאכול [לערב], [ד]מעלה הוה (ב)מה שמקריב. ברברי ר' יהודה. אמחיר הרולא לבד קאי. ולספרים דגרסי דברי היהודה במשמע דלא מילא מילא מילא המאל המשל להחיב של פיו לאון גזירה שמא יאכל, דהחם מדרבן והמא מייר מן החולה. ושאל דל, כלומר שלא העשלל. לא שחרדר בלבו דבריב על פיו. ואע"ג דמשמעות דקרא קאי אטאל דכתיב על פיו לאו וגר, מ"מ דרש הכי מדסמכיה ל(א)ושאל לו ולא כמיב הוא וכל בני ישראל אתו על פיו ילאו וגו'. והא דא בתיב (צ'), ה"יג הוה מלי למיפעי והא לא כמיב (מ') כגון כי מחר אתננו בידך יהודה בתחילה (שופטים כ, כתן, וכן הוה מלי לאקשויי והא לא (שברהם ילחק ויעקב כמיב שם. מדרך עלך פרק בא דו ובירושלמי (פ"ז ה"ג) בעי לה הכי הא לא כמיב אליין ומתרץ אברהם ילחק ויעקב כמיב שם. חדרך עלך פרק בא דו

ולעיל יב: וש"נו, ב) הוריות ינ: [ע"ל], ג) [לעיל לב: יב: [ע"ל], ג) [לעיל לב: וש"ל], ד) [עי' ח"ל], בע"י שנאמר על פיו ילאון, ו) [ויקרא טון, 1) [לו פרשה גן, ח) [ויקרא דבורא פרשה גן, ח) דחובה פרשה בן, ע) [מעין זו היתה במכות יה: ורולה הש"ם להוכיח דבמיתת כולן הוא חוזר ודחי הש"ס בדליכא ע"ש והיינו כתי" שני דחוסי דהכא ומצוה ליישב],

תורה אור השלם

 יִלְבָּשְׁם יִלְבָּשְׁם הַבְּנִיו אֲשֶׁר הַבְּוֹיִו אֲשֶׁר יָבֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְשְׁרֵת יָבא אֶל אוֶוּל מוֹעֵוּ לְשְׁנֵּזוּ בַּלֶּדֶשׁ: שמות כט ל 2. וַיִּשְׁאַל דְּוִד בַּיִיְ לֵאמֹר אָרְדֹּף אַחֲרֵי הַגְּרוּד הַזֶּה הַאִּשְׁגָנוּ וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף כִּי הַשֵּׂג תַּשִּׁיג וְהַצֵּל תַּצִיל: שמואל א ל ח

שמואל א ל זו. 3. וְלִפְנֵי אֶלְעָזֶר הַבּּהַן יַעֲמד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפֵּט ַבְּבּה וְ שְּׁצֵּגִי יִי עַל פִּיו הָאוּרִים לְפָנֵי יְיָ עַל פִּיו יֵצְאוּ וְעַל פִּיו יְבֹאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָתוֹ וְכָל במדבר כז כא . העדה: ר. יְחַבְּה הִיא מְדַבְּרֶזוּ צִּר לְבָּה רַק שְׁפָתֶיהְ נְּעוֹת וְקוֹלֶה לֹא יִשְׁמֵע וַיִּחְשְׁבָה עַלִּי לְשְׁבַּרָה: שמואל א א יג שמואל א היטילה יְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל

5. הַיִּסְגָּרְנִי בְעַלֵּי קְעִלְּה בְּיֶרוֹ הַיַּרַד שְאוּל בַּאֲשֶׁר שְׁמִע עַבְּדֶּךְ יִי אֱלֹהַי יִשְׂרָאַל הַנֶּד נְא לְעַבְּדֶּךְ יִשְׂרָאַל הַנֶּד נְא לְעַבְּדֶּךְ וַיֹּאמֶר יְיִ יַרֵד: שמואל א כג יא

גליון הש"ם

גמ' שנאמר וחנה היא מדברת על לבה. עיין כרכות :דף לא ע״א

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תלמוד לומר כו׳ שראוי לבא אל אהל מועד לשרת נקדם:

הגהות הגר"א

[א] גמרא שבין כ"ג לכהן הדיוט פר הבא כו' כל"ל ושבנחיים מוקפים בעגולי (וכמ"ש רש"י דל"ג לה):

תום' ישנים

ככהן הדיום משום מעלי בקדש ולא מורידין כו'. מימה אדרבה לימא טעמא משום דהוי מחוסר בגדים ובשלמה לעיל פ"ק [יב, ב] גבי משוח שעבר לה קהמר ליה משום דביד בית דין להורידו כדפרישים לטיל. אבל הכא למה יורידוהו. ואומר רבינו כגון יורידוהו זקן (הוה) [או חולה] ואינו יכול עוד לצאח ולבא אין הראשון (משמש) [מניח] וב)ארבעה כלים אלא משום תנלון בקדש ולא מורידין. מעלין בקדש ולא מורידין. פר כהן משיח ופר הבא על בל המצות. רש"י לא גרס פר כל המצות והדין עמו, דבסיפא לא הזכיר אלא פר הבא על כל